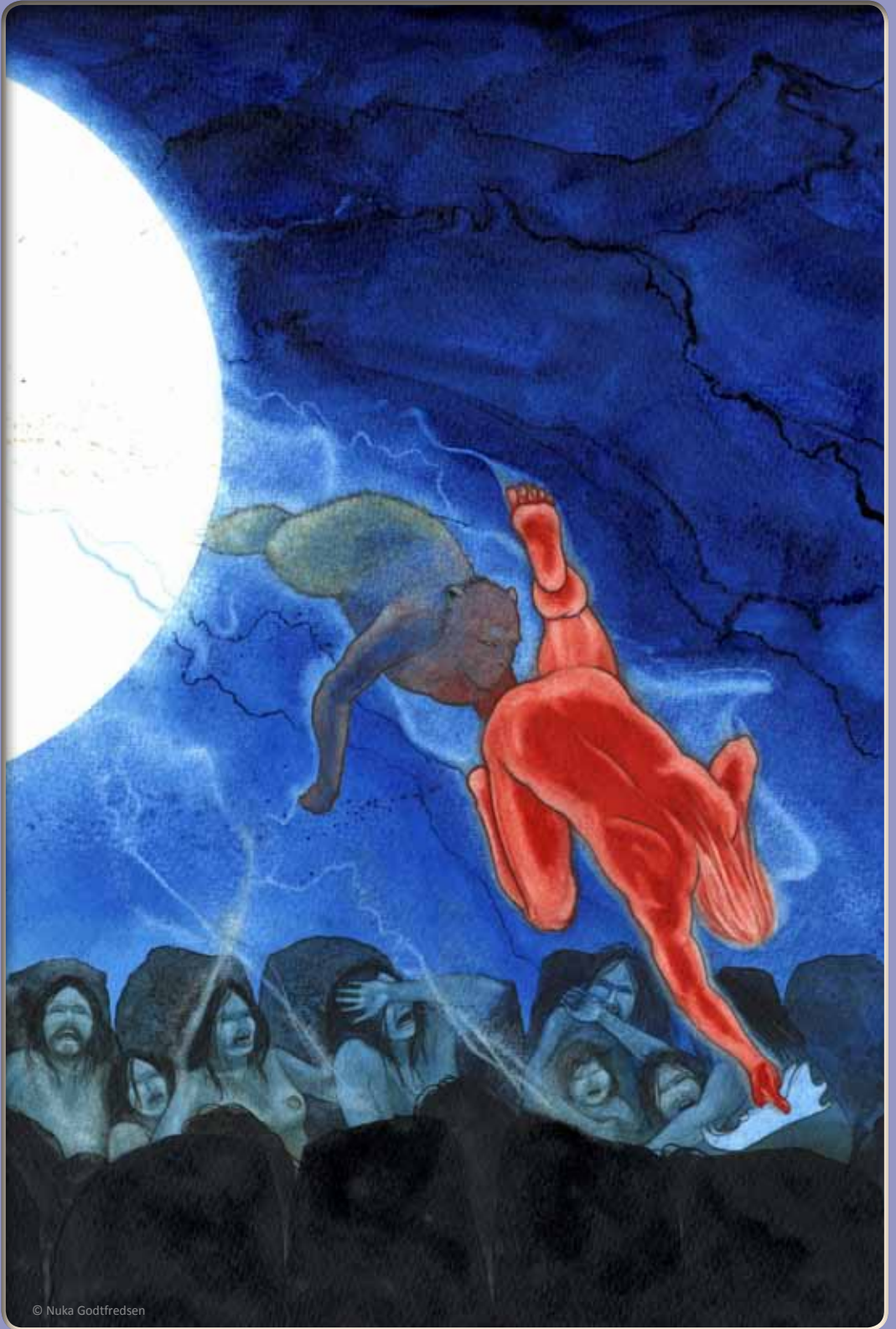

Aprili-juuni
2018

Atuarfimmi inaarutaasumik misilitsinneq

Kalaallisut allaaserinnineq

Nal. ak. 4

© Nuka Godtfredsen

Kalaallisut

Oqaloqatigiinnermi suliassiissutit tallimat tamaasa sammisigit.

Suliassiissutit piunasaqaataat oqaasertallu, imaat kiisalu assitaliussat ataatsimoorlusi paasiniarsigit.

Suliassiissutit ataasiakkaarlugit imassaannut, ilusissaannut oqaatsinillu isumasioqatigiigitsi.

Suliassiissutit tallimat tamaasa immikkut nalunaarsuutininik imaluunniit najoqqutassanik allattuiffisigit.

Oqaloqatigiinnerup naggataani tamassi immikkut qulequttamik allaaserisassamik qinersissaasi.

Qulequttat tallimaasut ilaat **ataaseq** allatassatut toqqaruk.

1. Angakkup toorninera

2. Angalanilersaarut

3. Issittumi takornarissanik angallassisartooq

4. Pinerluttulersaarut

5. Ikinngutigaa qujagaakkit illit

Qulequttap toqqakkavit normua qulequtaalu allaaserinnillutit akissutinnut allassavatit.

(Den danske oversættelse af opgaveformuleringerne findes på side 10.)

1. Angakkup toorninera

- **Oqaluttuaq atuaruk. Angakkup ilimmarluni toorninerani takorluuillutit peqataasimasutut atuaqatinnut oqaluttuarit, makku ilanngutissavtit:**

- Inuttatut sorlertut inissisimanerit
- Illorujussuup iluani susoqarnera
- Angakkup toornartaaminut attaveqarnera

Angakkup Umimmaap nunaqqataasa unguillaqqeqisut allarsuaq¹ qanillivillugu unguaat. Taamaallimmat Umimmaap allarsuaq uummataatigut kapivaa, ingerlaannarlu uppitillugu. Qujanartumik allarsuaq nutaraavoq, suli inersimasunngunngitsoq.

“Inuusukaannguaruna, suli inua nukilissuuvoq! Ilimmarlunga attaveqarfigissavakkit! Toqukkakillu isumakkeerfigissavarma?! Suli inuusoqigavit toornassaqqipputit.”

Ulloq nallermat Umimmak ilimmarluni toornivoq. Tamanna angakkuersarneq illorujussuarmi pivoq. Illorujussuaq torsuusarujussuuvoq, ujararujussuarnillu iigalersugaalluni. Taamani qam-magarsuit angakkuersaarnernut toorninernullu kisimik atornerarajunnerupput.

Kisianni maani inuit najugaqarfigaat, ujarassuarnik iigalersuinnarlugu. Unnullu taanna tupiusaa peerlugu ammarneqarsimavoq.

Angakkup Umimmaap tupinnaqisumik allarsuup anersaava attaveqarfigaa. Allarsuup toqutsi-suni isummakkeerfigereermagu, allarsuup timaa Umimmaap iserfigisinnaanngorpaa atorsinnaalerlugulu. Allarsuup anersaava toornassatut ikiortigileramiuk Umimmak timiminut uteqqis-sinnaalerpoq. Tassalu akuerseqatigiinnermut uppersaat. Taamallillutik nunaqqataasut Umimmaap toornassaminik nassaarnerani uppersaasuupput.

¹ Nanoq allaq / kajortoq

Tigusiffik: Ukallatsiaq, titartaasoq Nuka Godtfredsen, ilinniisiorfik 2012.

2. Angalanilersaarut

Takorlooruk ikinngutiginerpaasallu sapaatip-akunnera Santorinimi feeriarlusi.

- **Angalanissinni misigisasi, paasisasi takusasilu nutaat pillugit isummersorfigalugit ullorsiusiarikkit.**

Assimik tigussiffik: www.google.dk Santorini

Santorini

Santorini tassaavoq qeqertaq Grækenlandimut atasut ilaat, nunataa pikkunartoq, sissaa kusanartoq illoqarfittaalu qalipakkatut kusanassullit, grækerit ilisarnaatisartagaattut illutaat qaortuullutik takorannersumik tungutsorimmik qaarajuttumik qaliallit, taamaattumillu qeqertaq tassaalerluni Grækenlandimi assilinerpaatut tusaamaassutillik.

Angallavissatut ornigarfiusut illoqarfiit sisamaapput:

Kamari qeqertap kangianiippoq, illoqarfittut pingaarnersaq uummaarilluortoq **Thira**, illoqarfik mikineq eqqissisimanartoq **Imerovigli** kiisalu feeriarfissatut nuannarineqarluortoq **Oia** qatsissumiittoq Santorinip avannaata nuani.

3. Issittumi takornarissanik angallassisartooq

Takorlooruk Issittumi takornarissanik angallassisartutut ilinniagaqarluni naammassisimasooq takornarissanik angallassisussa q angallassiqatigissallugu.

- **Issittumi takornarissanik angallassisartooq takoqqusaarut aallaavigalugu maana ilisaritiguk, nunatsinni angallassinermut piginnaasai ilanngullugit.**
- **Ullunut pingasunut angallassineq pilersaarusiortuq aviisinut allaatigiuk, Issittumi takornarissanik angallassisartup piginnaasaasa ilaannik takussutissalerlugu.**

ILINNIAGAQ NUTAAQ:

Issittumi takornarissanik angallassisartooq

Takornariat sivisuumik asimi angallassisukkukit ilinniagaq ilinnut tulluortoq toqqaruk, ilikkagassatut pingaartillugit isumannaallisaaneq, ilisimasaqarneq, paasisutissiineq sullissineq - nuannersumillu misigisaqartitsinissaq.

Ilinniarninni ilaatigut sammissavatit naasut uumasullu; nuna naggorissarneqarnikoq, angallassinermi periutsit, asimi ikiueqqaarneq (*Wilderness First Responder*), sermikkut angalaarneq, tuluttoorneq kulturimillu paasinnittariaaseq.

Atuartitsineq ilaatigut eqimattaalluni, saqqummiussinermik, suleqatigiinnermik, piviusunillu misileraa-nermik "on location" (*piffinni pisuni*) ingerlanneqartassaaq. Atuartitsinerit 20 % - iat Imarsionermik Ilinniarfik suleqatigalugu ingerlanneqassaaq, umiatsiami annerpaamik aqqaneq- marlunnik ilaasoqarluni angallassisinnaaneq anguniarlugu allagartartaartitsinermik.

Siunertaavoq angallassinermi ilinniartoq inuiaat assigiinngitsunik takornarianik (*annerpaamik 12*) angallassisinnalernissaa, ulluni arlalinni.

Ukiup affaata missaanik ilinniagaq sivisussuseqarpoq, aallartilluni augustimi naammassillugu decemberimi. Skema malillugu atuarnerup saniatigut pinngortitami misileraanerit ingerlanneqartassapput. Qaammatit siullit marluk avannaani ingerlanneqartarput (*ukioq manna Ilulissat & Kangerlussuaq*), naggataanilu kujataani ingerlanneqassalluni (*Qaqortoq il. il.*)

Tigusaanissamik piunasaqaatit:

Tiguneqarnissamik, ilinniakkamut Arktisk Adventure Guide - imut imaluunniit ilinniakkap ilaanut, piunasaqaataavoq makku minnerpaamik naligisaanik naammassillugu ingerlataqarsimanissaq:

- Ilinniarnertuutut (*GU, GUX, HHX, HTX, Stx, assingusumilluunniit*).
- Inersimasutut naleqquttumik ilinniakkamik ingerlatsisimanissaq (*VVU*), Kal. Nunaanni NI-2.
- Sivikitsumik nangitsiviusumik ilinniagaqarsimaneq (*KVU*) - Serviceøkonomuddannelsen.
- Tunngaviusumik ilinniagaqarsimanissaq, soorlu TNI, allamilluunniit tuluttut qaffasissuseq C angusimagaanni.
- Arktisk Guide naammassillugu ingerlassimagaanni.

Ilinniarfiup tigusinnaavaattaq qinnuteqartoq ilinniakkanik qulaani taaneqartuni naammassinnissimangikkaluani, kisiannili immikkut nalilerneqarnermi ilinniagarisimasatut assersuunneqarsinnaasunik nalilerneqaraanni tulluussinnaasumik ilinniagaqarsimagaanni.

Ilinniagaq pisariaqartitsivoq timikkut eqqarsartaatsikkut nukittunissaq, taamaattumik innarluutillit innorluutillilluunniit tigusaanissamik naatsorsuuteqarsinnaangillat.

Tigusaassagaanni tuluttut piginnaasat qaffasissusissaat C pigisariaqarpoq.

Ilinniagaqarneq timikkut eqqarsartaatsikkullu mersernarsinnaavoq, taamaattumillu timimikkut eqqarsarsinnaanermikkullu innorluutillit ilinniagaqarnissamut akuerineqarsinnaangillat.

Ilinniagaqarnissamut akuerineqassagaanni tuluit oqaasiini killiffik C minnerpaamik piginnaasarisariaqarpoq. Naatsorsuutiginerpoq ilinniartuusut minnerpaamik tuluit oqaasiini killiffik B2 atuarsinnaasariaqaraat, Europami Oqaatsit Allattorsimaffiat naapertorlugu. Qinnuteqartut tamarmik, nalinginnaasumik piunasaqaatinik pigisaqanngitsut, misilitsinneq aqqusaaqqaartariaqarpoq, qulakkeerniarlugu killiffik B2 sapersaatiginerpoq.

August 2017 ilinniagaq aallartinneqassaaq december 2017 tungaanut.

Majoriaq attavigiuk - qinnuteqarlutillu! Qinnuteqarnissap killigaa: 15. April 2017

4. Pinerluttulersaarut

Inuusuttunut oqaluttualiornermik unammisitsineq peqataaffigisimavat ajugaasutullu toqqarneqarlutit. Oqaluttualiaq aallarniuteqartoq nangillugu suliaassiisutaavoq. Ajugaasutut oqaluttualiat ugguuna allaguk.

- **Oqaluttualiaq pinerluttulersaarutit nangiguk kinaassusersiutit pingajuat atorlugu, oqaluttualiap naggataani pinerluutip suunera ersersiguk.**
- **Oqaluttualiaq nammineq qulequtsissavat.**

Ilungersoqaluni sikukut ingerlavoq, ikerasaap sikuatigut qimaalluni. Kingumut qiviarami takusinnaavaa illup aatsaannguummat qimatami initaani qullermi qullit iketersimasut nalunngilaalu nammineq ujaarigaanni. Qimaatinnanimi takusimavai aputikkut maakkaliorlutik illu inigisani ornikkaat.

Nalunngilaa illumi toqqorfiusinnaasut tamaasa ujaasiffigigaat, kingusinaareersimappulli. Kisianni aamma nalunngilaa apummi tumini nassaariumaaraat, taavalu sikup tungaanut tumisiorumaaraanni...

Tigulaariffik: Helle Stangerup, Aaqqatit sungaartut, Atuakkiorfik Nuuk 2000.

Assi: google.dk

5. Ikinngutigiga qujagaakkit illit

- **Taallap imaa eqikkaruk.**
- **Ikinngutiginerpaasat allakkanik allaffigiuk, nassuiaallugulu soq taannarpiag ikinngutiginerpaaginerlugu. Eqqaamajuk allakkap ilusaata ilisarnaatai: ulluliineq, tiguisusaaq nassitsisorlu.**

Assi: google.dk - inuusuttut

Ikinngutigiga qujagaakkit illit

Ikinngutigiga qujagaakkit illit allanngujitsuugavit. Qanortormi taamatutaaq ullumi ikinngutiginnikkina.

Tamatta oqarta ikinngutigiga nuannaringaartagara. Uannut tunissutit taannaagili asanninnivik ilumut.

Asanninneq taanna ingerlagami nuannersuinnaassavoq. Qanortormi taama ingerlagili inuunerput naatserlugu.

Tamatta oqarta ikinngutigiga nuannaringaartagara. Ikinngutigiittuinnaassavugut anerneq kipitserlugu.

Ikinngutigiinnerpullu taamatut allanngornagu pigisa. Nuannersut ullut atortillugit avissaartitaatinnata.

Taall./Erinn. Richard Høegh

Grønlandsk

Gennemgå alle 5 opgaver under samtalerunden.

I skal i fællesskab sætte jer ind i opgaverne - både deres indhold og illustrationer.

Giv hinanden idéer til, hvad de enkelte emner kan indeholde, samt hvilke ord, der passer godt til emnet.

Tag noter eller skriv nøgleord til hver af de 5 opgaver.

Derefter skal I hver især vælge, hvilken opgave I vil skrive.

Du skal skrive én af de fem opgaver.

1. Angakkup toorninera / Åndemaneren fremkalder sin hjælpeånd

- Læs fortællingen. Fortæl dine klassekammerater om din fiktive deltagelse på åndemanerens rejse.

Du kan komme ind på:

- Hvilken person du er i historien.
- Hvad der er i det store hus.
- Åndemanerens kontakt til sin nye hjælpeånd.

2. Angalanilersaarut / Oplevelsesrejsen

Forestil dig, at du er på en uges ferie med din bedste ven/veninde på Santorini.

- Skriv en dagbog, hvor du reflekterer over jeres oplevelser, opdagelser og nye indtryk på øen.

3. Issittumi takornarissanik angallassisartoq / Arktisk Adventure Guide

Forestil dig, at du skal på tur sammen med en uddannet Arktisk Adventure Guide.

- Præsenter kort en Arktisk Adventure Guide med dennes kompetencer ud fra annoncen.
- Beskriv en 3 dages-tur til avisen, hvor du inddrager en Arktisk Adventure Guides kompetencer.

4. Pinerluttulersaarut / Krimi novelle

Du har deltaget i en skrivekonkurrence for unge om en spændingshistorie, og har vundet konkurrencen.

Opgaven er, at du skal digte videre på historien. Du skriver din vinder-historie her.

- Digt videre på historien som en krimi-novelle.
- Du skal selv finde på overskrift til historien.

5. Ikinngutigaja qujagaakkit illit / Jeg sætter pris på dig, min ven

- Skriv et resume af digtet.
- Skriv et brev til din bedste ven og forklar hvorfor han/hun er den bedste ven. Husk datering, modtager og afsender i brevet.

Skriv den valgte opgaves nummer og titel på din besvarelse.

